

Rapportage Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ

3^e kwartaal 2015

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding**
- 2 Ontwikkeling bestand bijstandsgerechtigden Participatiewet**
  - 2.1 Ontwikkeling IOAW / IOAZ /BBZ**
  - 2.2 Overzicht uitkeringen**
- 3 Instroom Participatiewet**
- 4 Uitstroom Participatiewet**
  - 4.1 Inkomsten uit deeltijdwerk naast bijstandsuitkering**
- 5 Indeling klantenbestand in werk- en participatiekandidaten**
- 6 Resultaten Participatie / Project Meedoen**
- 7 Ontwikkeling WW**
- 8 Begroting & Uitgaven Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ**
- 9 Conclusie en verwachtingen**

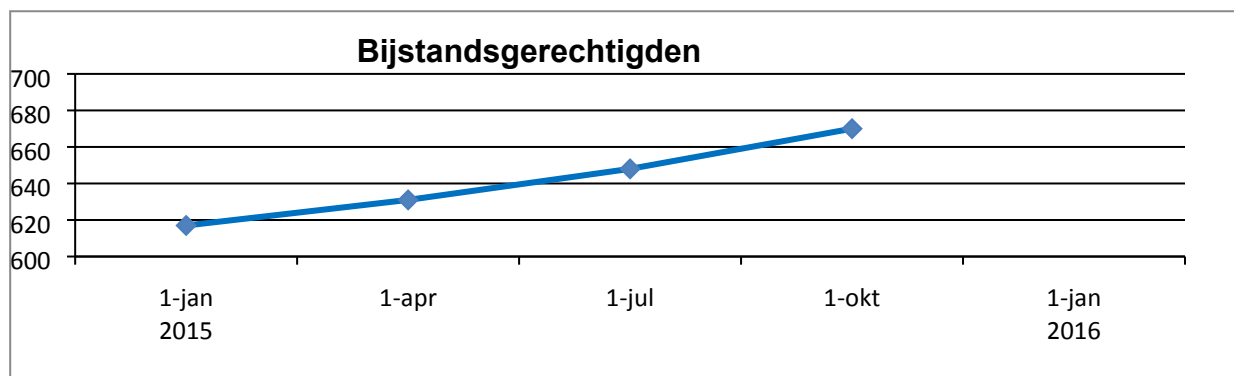
Rapportage Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ 3e kwartaal 2015

1. Inleiding

Ieder kwartaal brengen wij de instroomgegevens van bijstandsgerechtigden in Groesbeek onder uw aandacht. Met deze rapportage informeren wij u over de resultaten van het 3^e kwartaal van 2015 op het gebied van de instroom in de Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ. De uitstroomrapportages worden door het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen (WBRN) afzonderlijk aangeleverd. In verband met de herindeling per 01-01-2015 treft u in deze rapportage geen informatie over voorgaande jaren aan.

2. Ontwikkeling bestand bijstandsgerechtigden Participatiewet

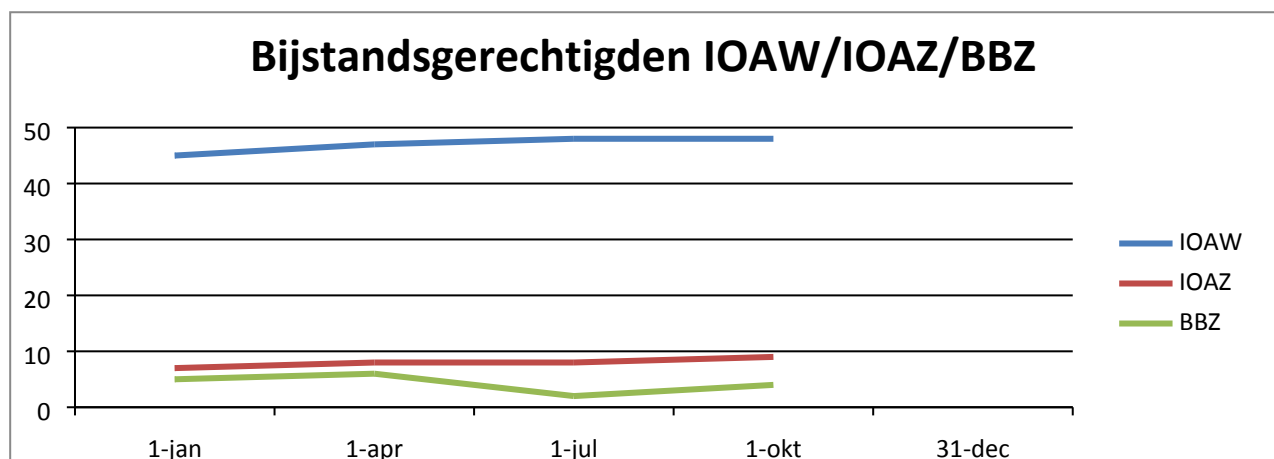
Het aantal bijstandsgerechtigden in de gemeente Groesbeek met een uitkering in het kader van de Participatiewet is in het 3e kwartaal van 2015 gestegen van 648 naar 670.

2.1 Ontwikkeling IOAW / IOAZ / BBZ

Naast de bijstandsuitkering in het kader van de Participatiewet kennen we nog andere uitkeringssoorten. Het betreft hier het Inkomensbesluit Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte Werkloze Werknemers (IOAW), het Inkomensbesluit Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ), het Bijstands Besluit Zelfstandigen (BBZ) uitgevoerd door de gemeente en de WW, uitgevoerd door het UWV.

Het IOAW-bestand is in het 3^e kwartaal van 2015 gelijk gebleven, 48 IOAW-gerechtigden. Het IOAZ-bestand is in het 3^e kwartaal gestegen van 8 naar 9 IOAZ –gerechtigden. Het BBZ-bestand laat in het 3^e kwartaal een stijging zien, van 2 naar 4 BBZ-gerechtigden.

2.2 Overzicht uitkeringen

Uitkeringen	01-01-2015	01-04-2015	01-07-2015	01-10-2015	01-01-2016
Participatiewet	617	631	648	670	
IOAW	45	47	48	48	
IOAZ	7	8	8	9	
BBZ	5	6	2	4	
Totaal	674	692	706	731	

3. Instroom Participatiewet

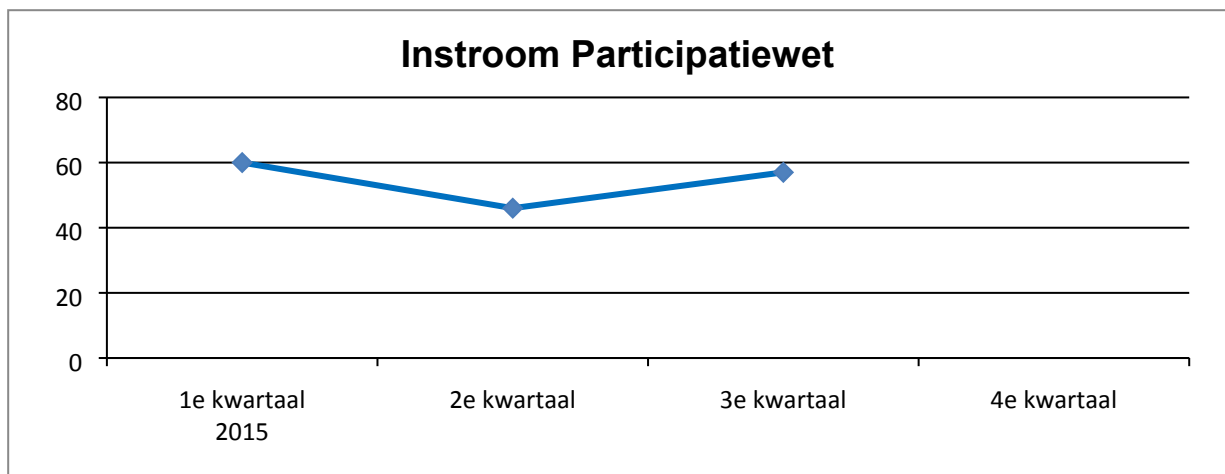
In het volgende overzicht hebben wij de instroom ingedeeld in de criteria van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS). *Voor het juist interpreteren van de onderstaande instroomcijfers is het van belang om te weten dat niet alle instroom nieuwe uitkeringen betreft. Als bijvoorbeeld een inwoner een bijstandsuitkering ontvangt en gaat samenwonen met een rechthebbende partner zonder inkomsten wordt de norm aangepast hetgeen leidt tot uit- en instroom.*

Instroom Participatiewet 2015	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Beëindiging studie	5	4	7	
Beëindiging huwelijk/relatie	8	4	3	
Overname andere gemeente	9	6	16	
Arbeid in dienstbetrekking/ Uitkering ziekte	6	9	9	
Zelfstandig beroep of bedrijf	6	2	3	
Uitkering werkloosheid	9	6	8	
Uitkering arbeidsongeschiktheid	2	1	0	
Inkomensvoorziening asielzoekers	2	3	4	
Ander inkomen	5	1	1	
Andere oorzaak*	7	8	4	
Oorzaak bij partner	1	1	2	
Alimentatie	0	1	0	
Totale instroom Participatiewet	60	46	57	

Bij andere oorzaak* valt te denken aan: wijziging van de norm, einde detentie, terug uit het buitenland e.d.

Opvallend in de instroomcijfers:

Is de hoge instroom vanwege verhuizing naar onze gemeente. Uit nader onderzoek blijkt er bij 60% sprake van beperkingen. Inwoners die voorheen wellicht ingestroomd zouden zijn in de WSW of WAJONG. Ook zeker een rol speelt dat er in de diverse dorpen makkelijker / goedkooper dan in Nijmegen woonruimte te huren valt.

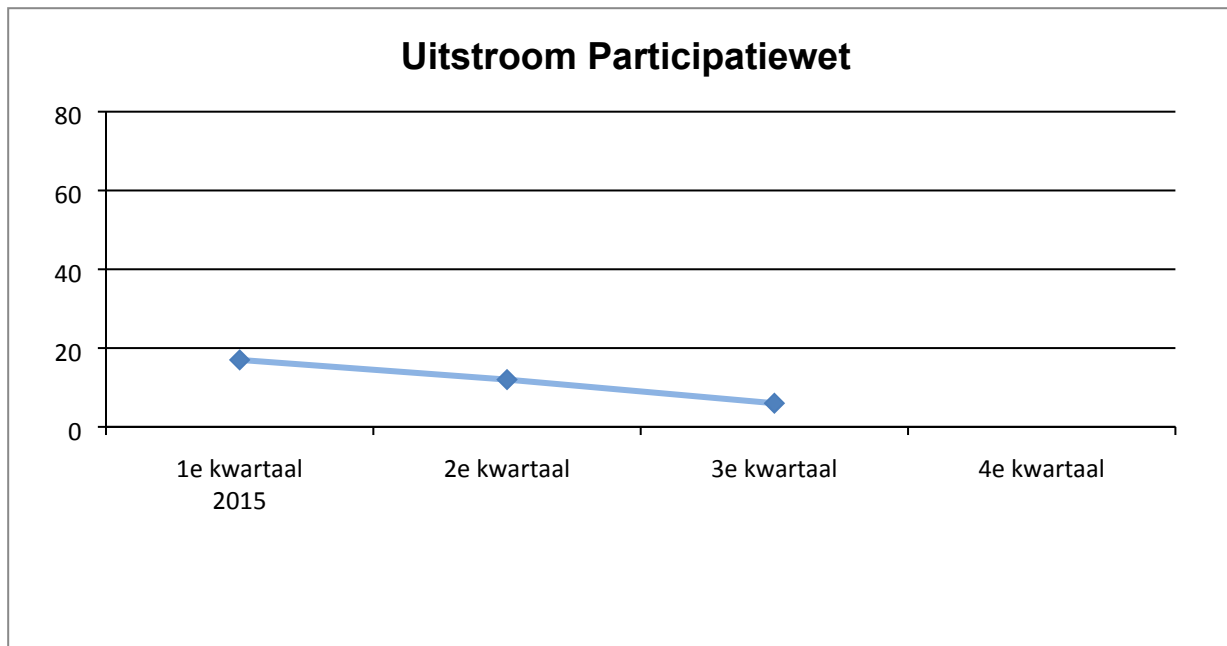

4. Uitstroom Participatiewet

Uiteindelijk gaat het om de daadwerkelijk, in dit kwartaal gerealiseerde, uitstroom naar betaald werk, zodat personen geen beroep meer hoeven te doen op de Participatiewet. In het onderstaande overzicht hebben wij de uitstroom ingedeeld naar de criteria van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS).

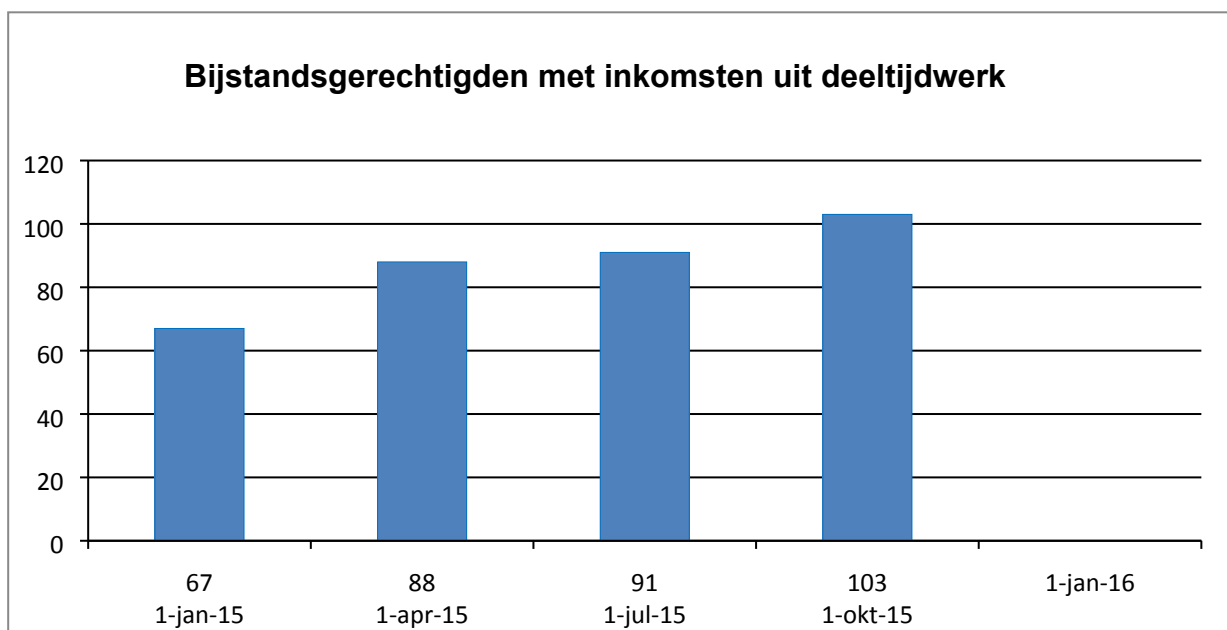
Vanaf 1 januari jl. worden onze bijstandsgerechtigden door het WBRN begeleid naar werk. Het WBRN verzorgt een rapportage over deze begeleiding en hanteert als uitstroombdatum de datum waarop de administratieve verwerking heeft plaatsgevonden. Deze administratieve verwerkingsdatum kan afwijken van de daadwerkelijke uitstroombdatum die wij als gemeente Groesbeek hanteren. Omdat wij de daadwerkelijke uitstroombdata hanteren kunnen er tevens mutaties ontstaan in de eerdere kwartalen. In de regio wordt op dit moment gewerkt aan een eensluidende definitie van de uitstroombcijfers.

Uitstroom Participatiewet 2015	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Aangaan studie met WSF	1	0	4	
Aangaan relatie	3	2	1	
Bereiken AOW leeftijd	2	1	1	
Overlijden	1	0	0	
Arbeid dienstbetrekking/uitk. ziekte	17	12	6	
Zelfstandig beroep of bedrijf	2	0	0	
Ander inkomen	1	1	0	
Geen inlichtingen	1	0	1	
Verhuizen naar andere gemeente	13	8	1	
Oorzaak bij partner	2	1	2	
Andere oorzaak	5	3	5	
Detentie	0	1	0	
Additionele arbeidsplaats	0	1	0	
Overschrijden max vakantiedagen	0	1	0	
Uitkering arbeidsongeschiktheid	0	0	1	
Totale uitstroom	48	31	22	

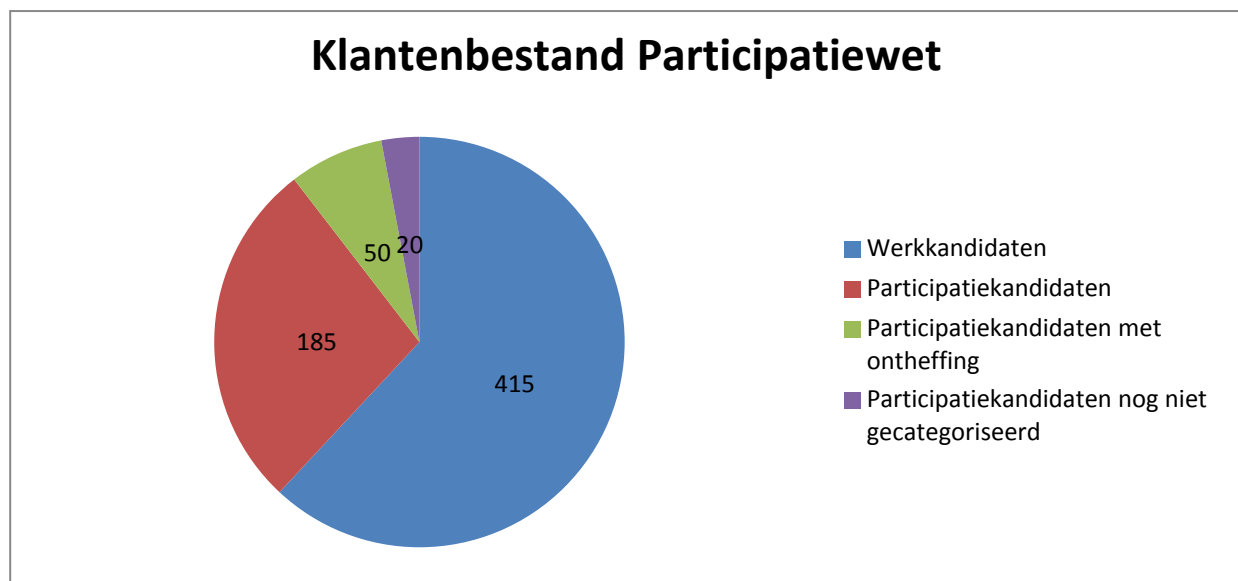
4.1 Inkomsten uit deeltijdwerk naast bijstandsuitkering

Gedurende het 3^e kwartaal van 2015 zijn er 26 bijstandsgerechtigden gestart met deeltijdwerk. In totaal hebben 103 van alle 731 bijstandsgerechtigden op 01-10-2015 inkomsten uit deeltijdwerk (14%). Bijstandsgerechtigden met inkomsten uit deeltijdwerk hebben nog wel een uitkering, maar zijn voor een deel aan het werk. Voor sommigen vormt deeltijdwerk een goede opstap om uiteindelijk volledig aan het werk te gaan. Voor sommigen is deeltijdwerk het maximaal haalbare. Bijstandsgerechtigden met deeltijdwerk voorzien in ieder geval voor een deel in de eigen bestaanskosten. Doordat de inkomsten uit deeltijdwerk worden gekort op de bijstandsuitkering wordt er minder uitkering verstrekt. Voor de gemeente Groesbeek betekent dit dat er tot en met het 3^e kwartaal van 2015 € 150.966,00 minder uitkering is verstrekt.

5. Indeling klantenbestand in werk- en participatiekandidaten

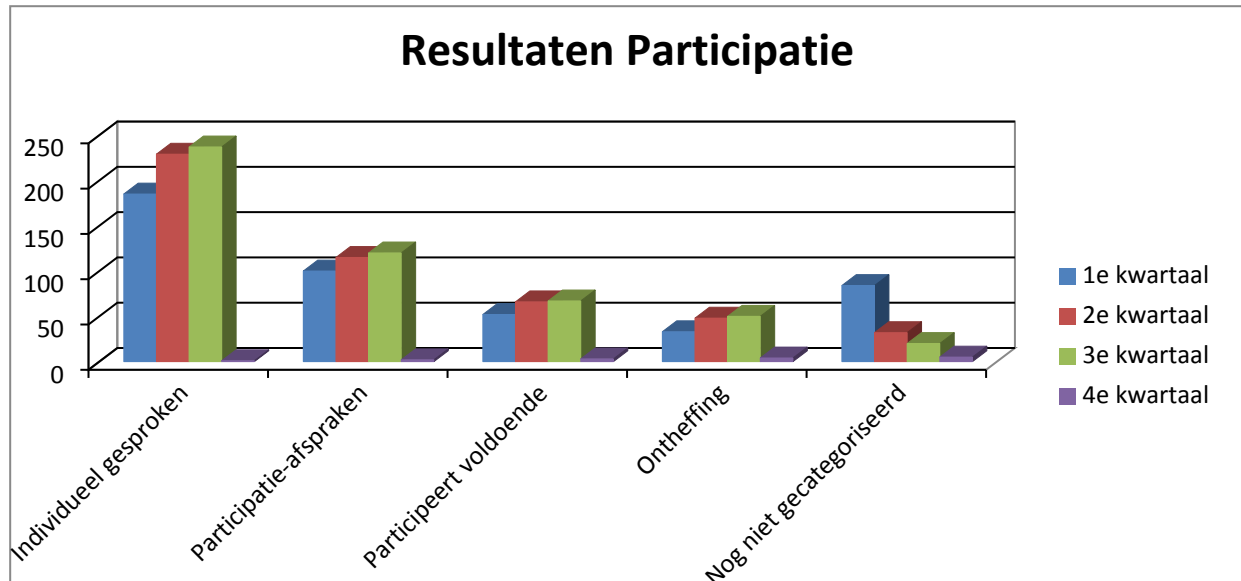
Het klantenbestand hebben wij ingedeeld in werk- en participatiekandidaten. Het kenmerk van werkkandidaten is dat deze personen geheel of gedeeltelijk aan het werk kunnen, indien er passend werk voorhanden is. Deze kandidaten worden door het WBRN begeleid bij het zoeken naar werk. Bij participatieklanten is het de verwachting dat er langer mee gemoeid zal zijn om aan de slag te kunnen, afhankelijk van de aanwezige problematiek. Deze groep wordt actief benaderd/begeleid vanuit het project Meedoen door medewerkers van Sociale Zaken. Doel is activering en oppakken van vrijwilligerswerk. Bij kandidaten met volledige ontheffingen bestaan er geen verwachtingen meer rond uitstroom naar reguliere arbeid/verrichten van vrijwilligerswerk.

6. Resultaten Participatie / Project Meedoen

Doel is om bijstandsgerechtigden zonder arbeidsperspectief te laten participeren in de samenleving. Het project Meedoen richt zich op bijstandsgerechtigden waarvoor betaald werk binnen een jaar niet haalbaar is: de participatiekandidaten. Zij gaan aan de slag met het doen van vrijwilligerswerk of andere maatschappelijke nuttige werkzaamheden voor minimaal 8 uur in de week. Meedoen loont en geeft kandidaten weer het gevoel erbij te horen. Organisaties zijn tevreden over de inzet van kandidaten en over de samenwerking met de gemeente. Door de inzet van onze kandidaten krijgen meer mensen weer de hulp die ze nodig hebben.

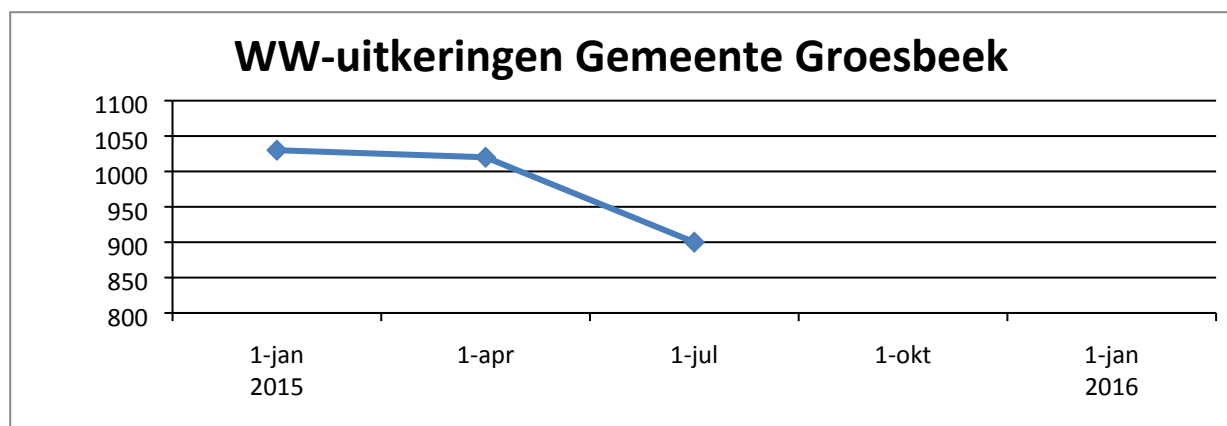
Per 01-10-2015 waren er 255 participatiekandidaten. 67 kandidaten participeerden al en hebben een vrijstelling gekregen, met 120 kandidaten zijn participatie-afspraken gemaakt, 50 kandidaten zijn ontheven van de participatieverplichting omdat wij hebben vastgesteld dat het voor hen niet haalbaar is om vrijwilligerswerk te doen. 20 participatiekandidaten zijn nog niet gecategoriseerd. Vanaf het begin van het project Meedoen zijn er 61 participatiekandidaten aan de slag gegaan en per 01-10-2015 wordt er 949 uur per week geparticipeerd.

7. Ontwikkelingen WW

In het volgende schema ziet u de ontwikkeling van het Groesbeekse WW-bestand. De gegevens over het 3^e kwartaal zijn nog niet bekend. Het gaat om inwoners van de gemeente Groesbeek met een WW-uitkering. Het aantal Groesbeekse WW-gerechtigden is in het tweede kwartaal van 2015 (ten opzichte van het eerste kwartaal) afgenomen van 1020 naar 900 gerechtigden. Een daling van 12%. In de regio Arnhem/Nijmegen is het aantal WW-gerechtigden in het tweede kwartaal van 2015 afgenomen met 6% (ten opzichte van het eerste kwartaal). Landelijk nam het aantal WW-gerechtigden over dezelfde periode af met 7%.

Het aantal Groesbeekse WW-gerechtigden laat een enorme daling zien vergeleken met de regio en Nederland. Een WW-uitkering wordt met name beëindigd i.v.m. het vinden van werk of omdat de maximale duur van de uitkering bereikt is. Een deel van de uitstromers WW, i.v.m. maximale duur, meldt zich bij onze gemeente voor een bijstandsuitkering. Deze inwoners hebben te weinig inkomsten/vermogen om zelf te voorzien in het bestaan. De resultaten van deze enorm daling zijn nog niet terug te vinden binnen onze gegevens.

8. Begroting & Uitgaven Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ

Op 1 januari 2015 is het nieuwe verdeelmodel voor de gebundelde uitkering in werking getreden. Het nieuwe verdeelmodel, aangeduid als het multiniveaumodel, vervangt het APE-model en wordt gefaseerd ingevoerd. Vanaf dit jaar zal per jaar een extra 25% van het budget middels de nieuwe systematiek over de gemeenten worden verdeeld (vanaf 2018 dus volledig).

Een toe- of afnemend klantenbestand bijstandsgerechtigden heeft financiële gevolgen. In een negatief scenario, waarbij de gemeente meer uitgeeft aan uitkeringen dan dat er van het Rijk wordt ontvangen, komt een deel voor de rekening van de gemeente.

De incidentele aanvullende uitkering (IAU) en de meerderjarige aanvullende uitkering (MAU) worden vervangen door één nieuw geïntegreerde aanvullende uitkering: de vangnetuitkering. Deze regeling komt grotendeels overeen met de huidige regelingen. Gemeenten met een tekort van meer dan 5% op het rijksbudget worden door het Rijk gecompenseerd middels de vangnetuitkering mits ze voldoen aan een aantal door het Rijk bepaalde criteria.

In de volgende overzichten/grafieken ziet u de begrotingsbedragen, uitgaven t/m het 3^e kwartaal, prognose t/m het 4^e kwartaal en de te verwachten financiële resultaten van de Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ. De begrotingsbedragen 2015 zijn naar aanleiding van de najaarsnota opgehoogd.

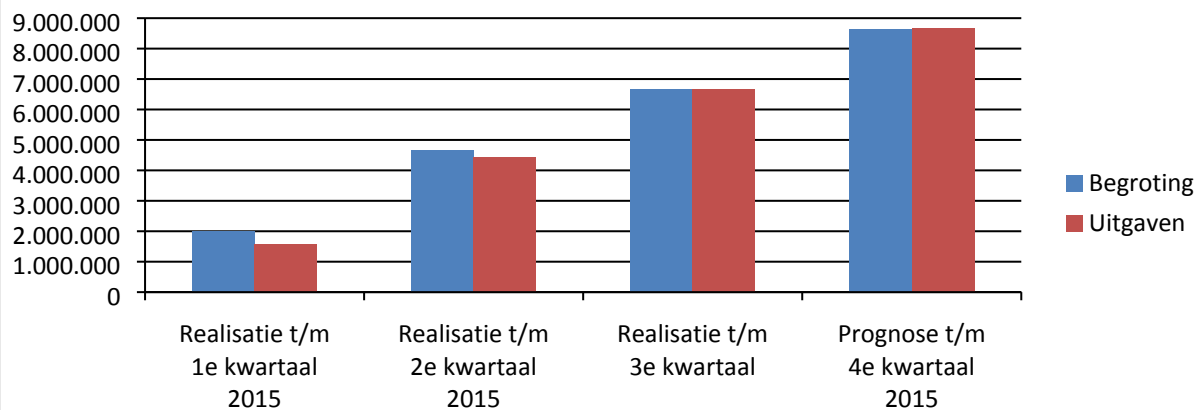
	Begroting 2015	Uitgaven t/m 3 ^e kwartaal	Prognose t/m 4 ^e kwartaal	+/-
Participatiewet	€ 8.640.000,00	€ 6.663.190,00	€ 8.662.147,00	-€ 22.147,00*
IOAW	€ 648.000,00	€ 544.839,00	€ 708.290,00	-€ 60.290,00*
IOAZ	€ 122.500,00	€ 90.074,00	€ 117.096,00	+€ 5.404,00
BBZ	€ 305.000,00	€ 115.601,00	€ 150.281,00	+€ 154.719,00*

*Het tekort wordt gedeclareerd bij het Rijk middels de vangnetregeling.

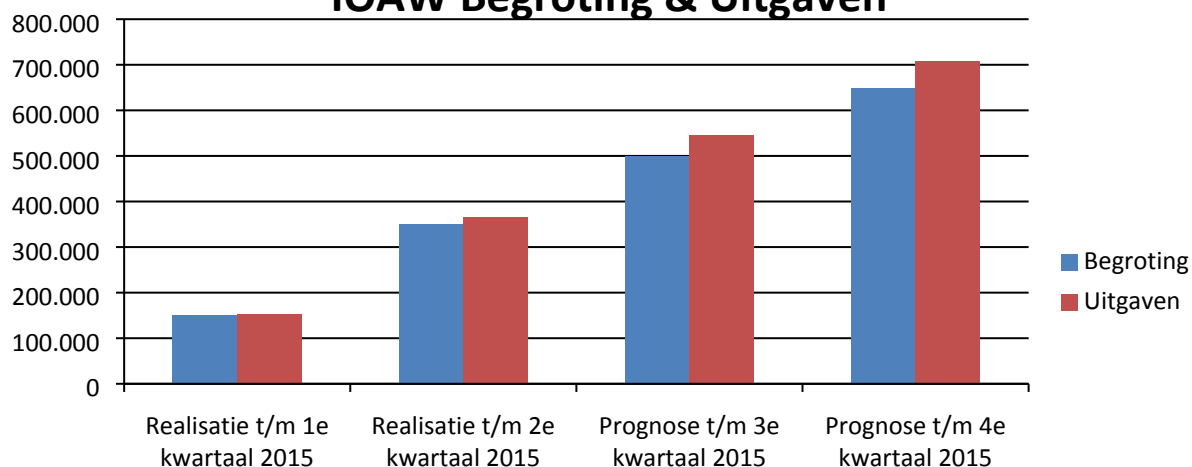
+€ 154.719,00*

Lopende het jaar kan er een aanvraag binnen komen, waarmee het geraamde bedrag behoorlijk ingelopen / overschreden kan worden. Met andere woorden hier had bijvoorbeeld door één groot krediet begin van dit jaar een negatief bedrag kunnen staan. Er is geen pijn op te trekken. Of er aan het eind van het jaar een tekort of overschot resulteert zal blijken als alle aanvragen van dat 2015 zijn verwerkt.

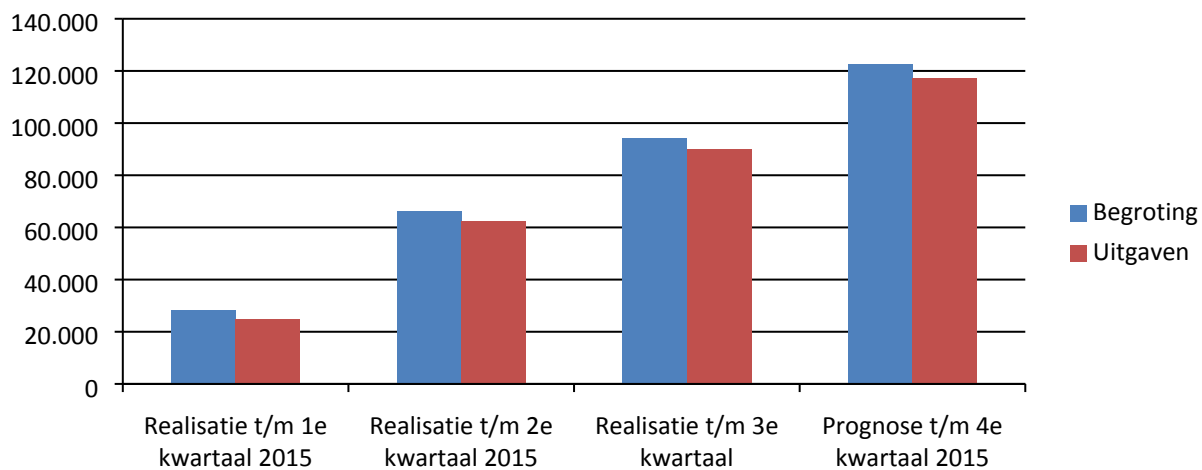
Participatiewet Begroting & Uitgaven

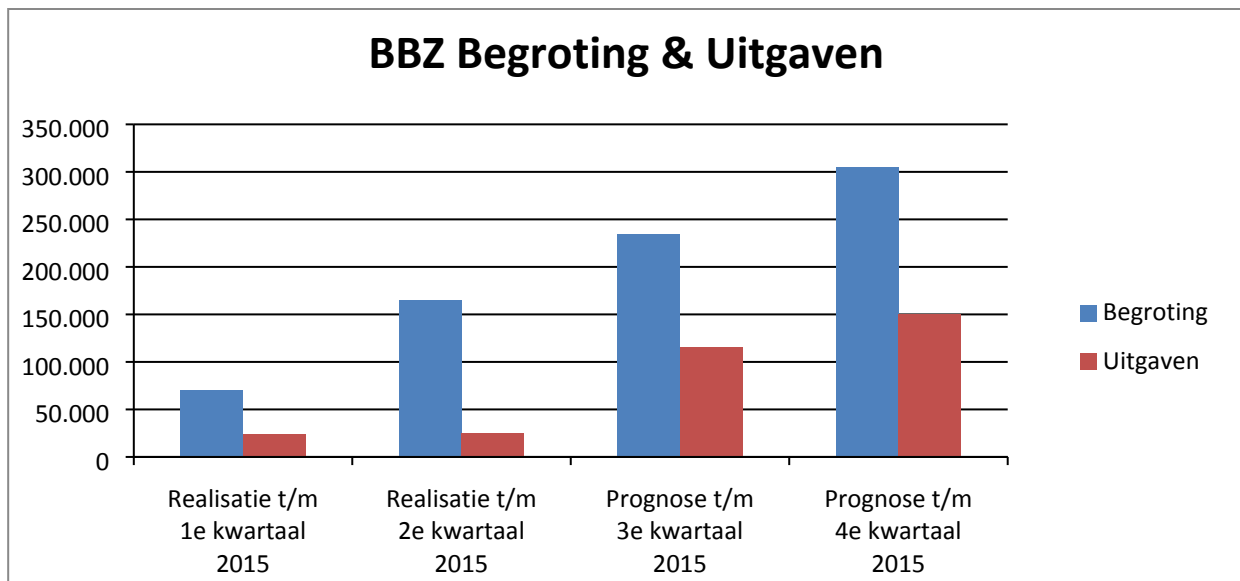

IOAW Begroting & Uitgaven

IOAZ Begroting & Uitgaven

9. Conclusies en verwachtingen

De instroom bijstandsgerechtigden over het 3^e kwartaal laat een stijgende lijn zien en de uitstroom een dalende lijn met wederom als resultaat een hoger totaal aantal bijstandsgerechtigden.

Oorzaken:

1. Invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015. Deze wet voegt drie groepen samen: de bijstandsgerechtigden, de Wsw-ers, en de Wajongers die niet duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn. De laatste twee groepen vinden moeilijk een baan.
2. Doorstroom uit de WW naar de bijstandsuitkeringen: het aantal Ww'ers dat in de jaren 2011-2014 door de economische crisis sterkt steeg, heeft geleid tot een verhoogde instroom.
3. Een daling in de werkgelegenheid door de economische crisis: de afgelopen jaren daalde de werkgelegenheid flink, onder andere door krimp in de zorg. Dit heeft een direct effect op het bijstandsvolume. Daarbij was de daling in werkgelegenheid groter in Groesbeek dan in Nijmegen.
4. Een beperkte arbeidsmarkt in Groesbeek door weinig verstedelijking, geen snelle OV-verbinding en een begrensde ligging tegen Duitsland aan. Groesbeek is een woongemeente gericht op Nijmegen. Dit is een structurele oorzaak.
5. De bijstandsdichtheid (het aantal uitkeringen van mensen jonger dan 65 jaar ten opzichte van het aantal huishoudens in de gemeente) in de gemeente Groesbeek is structureel hoger dan in de referentiegemeenten. Dit zijn gemeenten met een vergelijkbare sociaal-economische situatie als Groesbeek.
6. In de meeste sectoren is in 2015 weer sprake van banengroei. In de sector Zorg en Welzijn is er echter nog banenkrimp. Deze sector is in Groesbeek sterk vertegenwoordigd.

In verband met het bovenstaande is de verwachting dat het totaal aantal bijstandsgerechtigden ook in het 4^e kwartaal van 2015 zal toenemen.